

Polis 24/7

En fenomenografisk undersökning om hur polisyrket kan påverka ordningspolisers privatliv.

Elias Forsblom

11/2018

Referat

Författare	Examen	
Elias Forsblom	Polis YH (2016)	
Publikationens namn	Offentlighetsgrad	
Polis 24/7 – En fenomenografisk undersökning om hur polisyrket kan påverka ordningspolisers privatliv.	Offentlig	
Handledare	Lärdomsprovets form	
Kommissarie Christian Romberg Sabina Jordan	Undersökande lärdomsprov	
Referat		
<p>När man tilldelas polisiära befogenheter efter studierna på Polisyrkeshögskolan medföljer också skyldigheter för varje polisman. Dessa skyldigheter finns stadgade i lag och gäller också på polisens fritid. I praktiken innebär detta att man är polis 24 timmar i dygnet. På grund av detta väcks tanken ifall polisyrket kan påverka privatlivet på något sätt.</p> <p>Syftet med denna undersökning är att belysa de faktorer som poliser inom övervakning och alarmverksamheten upplever att kan påverka deras privatliv, samt ifall polismän kan uppleva att polisyrket påverkar privatlivet på ett negativt sätt. Undersökningen är en fenomenografisk undersökning och baserar sig på informanternas egna uppfattningar. Materialinsamlingen i undersökningen har skett genom öppna, kvalitativa intervjuer. Tre polismän har fungerat som informanter. Undersökningen har utförts inom Österbottens polisinrättning på Mellersta Österbottens fältchefsområde.</p> <p>Teorin i undersökningen baserar sig lagstiftning samt polispsykologisk litteratur. I teorin presenteras olika faktorer som möjligtvis kan påverka polisens privatliv. Resultatet i undersökningen visar bland annat att man som polis kan uppleva att man till en viss del tappar sin egen identitet i andras ögon när man blir polis. I undersökningen framkommer det också att själva polisarbetet inte upplevs påverka privatlivet på ett negativt sätt, utan att det är faktorerna runt omkring arbetet som upplevs som negativa. Ett exempel på detta är skiftesarbete som upplevs ha stor inverkan på privatlivet, speciellt om man har familj.</p>		
Sidantal	Månad och år då granskningen skett	Lärdomsprovets kod (OPS)
29 + 3 sidor	11/2018	YH2016LP
Nyckelord		
Polis, polismän, polisarbete, privatliv, polisförvaltningslag, fenomenografi		

Abstract

Author	Degree	
Elias Forsblom	Polis (YH)	
Name of the publication	Publicity degree	
Polis 24/7 – En fenomenografisk undersökning om hur polisyrket kan påverka ordningspolisers privatliv.	Public	
Supervisor	The thesis is a:	
Chief inspector Christian Romberg Sabina Jordan	Theoretical thesis	
<p>Abstract</p> <p>After finishing the studies at the Police University Collage, you are given authority to function as a police officer. At the same time, every police officer is bound to certain obligations. These obligations are prescribed by law and are applicable also during a police officer's free time. Because of this, a police officer is in practice on duty 24 hours a day. This reality brings forth the thought that the police profession could affect an officer's personal life in some way.</p> <p>The purpose of this thesis is to highlight factors that police officers, specifically within public order and security operation consider affecting their personal life. Secondly, the purpose is also to determine whether police officers think that their personal life is affected negatively by their profession. The thesis is built on phenomenographic research, which means that it is based on the informants' perceptions of the subject. The material is collected through open, qualitative interviews, in which three police officers have acted as informants. The research is conducted in the Ostrobothnia Police Department, specifically in the Central Ostrobothnian sergeant area.</p> <p>The theory is based on legislation and police psychological literature. In the theory chapter, different factors that could possible affect police officers' personal life are presented. One implication of the research is that police officers can experience partly losing their own identity in the eyes of others when stepping into the police role. It is also stated that the police work in itself is not considered to affect the personal life negatively. Instead, it is the factors around it that officers consider having negative effect. Shift work, for example, is regarded to have great impact on the personal life, especially for officers with a family.</p>		
Number of pages	Month and year when the review took place	Thesis code (OPS)
29 + 3 pages	11/2018	YH2016LP
<p>Keywords</p> <p>Police, policeman, police work, personal life, phenomenography, police administration act</p>		

Innehåll

1 INLEDNING.....	1
1.1 Syfte.....	2
1.2 Begrepp	2
1.3 Avgränsning	3
1.4 Tidigare undersökningar.....	4
1.5 Disposition.....	4
2 TEORI.....	4
2.1 Lagstiftning	5
2.2 Polisrollen.....	8
2.3 Samhällets förväntningar på polisen	9
2.4 Stressen i polisarbetet.....	9
2.5 Skiftesarbete.....	10
2.6 Fysiska faktorer som kan påverka polisers privatliv	10
3 METOD	11
3.1 Metodologiska utgångspunkter	11
3.1.1 Fenomenografi	12
3.1.2 Hermeneutik.....	12
3.2 Materialinsamling	13
3.2.1 Urval samt undersökningens genomförande.....	14
3.3 Forskningsetik samt undersökningens kvalitet	15
4 RESULTAT	17
4.1 Polisrollen.....	17
4.2 Samhällets förväntningar samt polismäns uppförande på fritiden	19
4.3 Stressen i polisarbetet.....	22
4.4 Skiftesarbete och familjerelationer	23
4.5 Polisyrkets påverkan på privatlivet	24

5 SAMMANFATTNING AV RESULTATET.....	26
6 SAMMANFATTNING OCH DISKUSSION	28
REFERENSER.....	30

1 INLEDNING

"Police work gets into your blood. You become it and it becomes you" (Hackett & Violanti, 2003, s. 67).

I citatet ovan beskriver Hackett och Violanti (2003) hur många polismän upplever att det är att övergå från att vara en civil medborgare till att bli polis. Att stiga in i polisrollen verkar påverka de blivande polisernas liv på ett speciellt sätt. Redan under det första studieåret på Polisyrkeshögskolan är polisens olika arbetsuppgifter, polisens befogenheter och polisens skyldigheter i stort fokus. Vartefter att studierna framskrider, börjar man som polisstuderande mer och mer inse att detta yrke är lite speciellt i jämförelse med många andra yrken. I polisyrket tilldelas man polisiära befogenheter som är stadgade i lag. Under sina arbetsskift är man alltid beväpnad med tjänstevapen och andra maktmedelsredskap. En låda med nya likpåsar som ska läggas in i materialförrådet på polisstationen kan ligga på arbetsbordet när man kommer till arbetet, och de trevliga samtalen kring kaffebordet kan på ett par sekunder ändras till att man är på väg att utreda en trafikolycka som haft dödlig utgång eller avstyra ett knivslagsmål.

Det är inte enbart de varierande arbetsuppgifterna eller arbetsmetoderna som gör polisarbetet annorlunda. Under studiernas gång börjar man som polisstuderande gradvis förstå vad de befogenheter man tilldelas som polis innebär. Med de polisiära befogenheterna medföljer också skyldigheter som man alltid måste ta i beaktande, även på sin fritid. I praktiken är man polis 24 timmar i dygnet och 365 dagar i året. På grund av detta, så har man också hela tiden samhällets ögon på sig. Bland annat författaren Maria Knutsson tar upp detta i boken *Polispsykologi* (2004), där hon skriver att redan när man inleder polisstudierna så kommer man i kontakt med sådana uttalanden som att man från och med starten av utbildningen kommer att betraktas utifrån sin roll som polis. Detta betyder också att det ställs ett visst krav på uppträdande för poliser. Knutsson (2004) påpekar att det inte är självklart att kraven på en professionell hållning följer med en in i privatlivet. Så som alla andra människor i vårt samhälle gör även poliser fel i sina liv. (Christianson et al, 2004, s. 51–53.)

På grund av de lagstadgade skyldigheterna som varje polis har även på sin fritid kan man tänka sig att det ibland kan vara utmanande att koppla bort arbetet. Samhället har förväntningar på att polisen sköter sig på ett visst sätt. Någoting som också är typiskt för poliser är att man arbetar i skift. Det behöver finnas poliser i tjänst dag och natt, vardag som helg.

Dessa faktum väcker frågan ifall detta yrke kan påverka privatlivet på något sätt, och om det i så fall kan ha en negativ inverkan på privatlivet.

I början av poliskarriären är man ivrig att börja arbeta och stiga in i den polisiära yrkesvärlden. Detta kände även jag personligen igen och därför intresserade det mig också att undersöka ifall det finns faktorer i polisarbetet som kan påverka mitt privatliv. Denna undersökning kunde också vara till nytta för blivande polisstuderande, så att även de är medvetna om de faktorer som kan påverka ens privatliv i polisycket. Undersökningen har utförts på ett område som till största delen består av landsbygd, men området innefattar även två mindre städer, med max 50 000 invånare. Ur ett samhälleligt perspektiv kunde denna undersökning vara till nytta för befolkningen på området för att förstå hur poliserna runt omkring i byarna upplever att deras arbete påverkar deras privatliv.

1.1 Syfte

Syftet med denna undersökning är att undersöka hur man som ordningspolis kan uppleva att ens privatliv påverkas av yrket samt ifall polisycket kan uppfattas påverka privatlivet på ett negativt sätt. Med begreppet *privatliv* syftas det i denna undersökning på det liv som polismän har vid sidan om polisarbetet, som innefattar relationer till vänner och familj, polismäns fritidsintressen eller andra bisysslor vid sidan av polisarbetet. Redfox webordbok förklarar begreppet *negativ* som något dåligt, eller som en uppgiven sinnesstämning (Redfox, 2018.)

Utgående från detta så har jag utarbetat två undersökningsfrågor som jag önskar få svar på genom denna undersökning. Undersökningens frågor är således följande:

1. På vilka olika sätt kan ordningspoliser uppleva att deras yrke påverkar privatlivet?
2. Kan polisycket uppfattas påverka en polismans privatliv på ett negativt sätt?

1.2 Begrepp

Nedan listas och förklaras kort polisiära begrepp som framkommer i undersökningen.

- En *ordningspolis* är en person som arbetar med övervakning och alarmverksamhet.
- En *fältchef* leder sin grupp med polismän på fältet. Vid större beslut är det fältchefen som bestämmer hur ärendet eller uppgifterna ska skötas. Fältchefen är också den person som leder den dagliga verksamheten.

- *Mellersta Österbottens fältchefsområde* är ett av de tre fältchefsområden som finns inom Österbottens polisinrättning.
- *Österbottens polisinrättning* är en av Finlands 11 polisinrättningar. Polisinrättningen består av landskapen Mellersta Österbotten, Kust-Österbotten samt Södra Österbotten (Polisen 2018.)
- En person som arbetar med *övervakning och alarmverksamhet* upprätthåller övervakning av allmän ordning och säkerhet, övervakar trafiksäkerheten i samhället samt sköter alarmuppdrag som delas ut av nödcentralen (Helminen, Kuusimäki & Salmi, 2000, s.1.)

I denna undersökning är de två mest centrala begreppen *polisman* och *privatliv*. Begreppet *polisman* syftar i denna undersökning på ordningspoliser, och det innefattar både män och kvinnor som arbetar som poliser. Begreppet *privatliv* syftar i undersökningen på *familje- och vänskapsrelationer* samt *polismannens* beteende på fritiden. Orsaken till att begreppet *polismän* står för enbart ordningspoliser presenteras mera ingående i kapitel 1.3.

1.3 Avgränsning

Denna undersökning har avgränsats till att undersöka enbart *ordningspolisers* uppfattning om hur polisyrket kan påverka privatlivet. I undersökningen har enbart manskap och underbefäl fungerat som informanter. ”Polismän tillhörande underbefäl och manskap är följande; Kriminalöverkonstaplar, överkonstaplar och överdetektiver. Polismän är också äldre kriminalkonstaplar, äldre konstaplar, detektiver och yngre konstaplar” (Finlex, *Statsrådets förordning om polisen*, 1080/2013, 1§, 3 – 4 moment).

Alla informanter har minst tio års erfarenhet av polisarbetet. I denna undersökning har det inte beaktats på vilket sätt polisyrket kan påverka ens privatliv ifall man arbetar som befäl, det vill säga som kommissarie, eller på en annan sektor som till exempel med brottsutredningsuppgifter. Undersökningen har också geografiska avgränsningar. Dessa avgränsningar, samt urvalet av informanter presenteras mera ingående i kapitel 3.2.1. Orsaken till att undersökningen avgränsats på ovannämnda sätt är för att inte arbetet ska bli för brett och för att undersökningen ska hållas inom ramarna för dess syfte.

Gällande avgränsning bör även beaktas att man i polisyrket råkar ut för uppdrag som inte alltid är så trevliga. Man upplever och tar del av händelser som kan vara jobbiga. Om och hur detta påverkar polisers privatliv har inte tagits i beaktande.

1.4 Tidigare undersökningar

Jag har inte hittat någon undersökning som gjorts kring detta ämne i Finland. Minna Launonen skrev 2017 en pro gradu vid Östra Finlands universitet med titeln; *Poliisimiehen vapaa-aikaan ulottuva hyvän käyttäytymisen velvollisuus*¹. I den undersökningen klarläggs på vilket sätt polismannens beteende på fritiden äventyrar befolkningens tillit till att polisen sköter sina uppgifter (Launonen, 2017.) Den går alltså inte in på vilket sätt själva polisyrket har påverkat beteendet utan mera på hur beteendet påverkar polisens rykte och förtroende.

Ett undersökningsarbete från Uppsala universitet i Uppsala, Sverige tangerar samma ämne som denna undersökning. Undersökningen handlar dock om den svenska ordningspolisen och riktar främst in sig på frågan om hur känslor som uppstår i arbetslivet kan ha en inverkan på privatlivet. (Elofsson & Karlsson, 2015, s.2)

1.5 Disposition

Denna undersökning är indelad i fem huvudkapitel. I kapitel 1 diskuteras bakgrunden till undersökningen, syftet med undersökningen samt tidigare undersökningar kring samma ämne. I första kapitlet redogörs även för undersökningens avgränsningar. I kapitel 2 presenteras teorin som undersökningen grundar sig på, både ur lagenlig synvinkel samt annat polispsykologiskt teorimaterial. Tredje kapitlet behandlar undersökningens typ, materialinsamlingsmetod samt hur urvalet av informanter har utförts. Tredje kapitlet tar även upp de forskningsetiska aspekterna samt undersökningens reliabilitet och validitet. I kapitel 4 analyseras informationen som samlats in i undersökningen. I kapitel 5 presenteras undersökningens resultat. En sammanfattning av undersökningen samt diskussion finns i kapitel 6.

2 TEORI

I detta kapitel behandlas teorin som denna undersökning grundar sig på. I kapitlet redogörs för olika faktorer som i teorin kunde påverka polisens privatliv. Inledningsvis presenteras skyldigheter som finns stadgade i polisförvaltningslagen (Finlex, 110/1992.) Därefter diskuteras polisrollen samt samhällets förväntningar på polisen. I kapitlet behandlas också psykiska och fysiska faktorer inom polisyrket som kan påverka privatlivet.

¹ Det goda beteende som en polisman förpliktas att följa på sin fritid (Min översättning).

Ett av nyckelbegreppen i denna undersökning är *privatliv*. Redfox webbordbok (2018) definierar begreppet *privatliv* (på finska *yksityiselämä*²) på följande sätt: ”*Elämä, julkisuuden, virantoimituksen tai muun työnteon ulkopuolella*”³. På svenska definierar Redfox webbordbok (2018) begreppet som ”den tid och del av en persons liv som inte angår eller avses nå allmän kännedom”.

Med begreppet *privatliv* avses i denna undersökning det liv som polismän har vid sidan av arbetet så som familjeliv, fritidsintressen, andra bisysslor vid sidan av polisarbetet samt vänskapsrelationer.

2.1 Lagstiftning

På frågan, vad eller vem en polisman är svarar Helminen, Kuusimäki och Salminen (2000) kort och koncist att ”en polisman är en enskild person, man eller kvinna, som är i tjänsteförhållande till staten och som givits polisbefogenheter”. Polismannen är berättigad att vidta i polisverksamheten behövliga tvångsåtgärder (Helminen, Kuusimäki & Salminen, 2000, s.1.) Vidare står det i *polislagen* (Finlex, 872/2011) att polismän är i förordning av statsrådets nämnda tjänstemän som hör till befälet, underbefälet eller manskapet (12§.) Denna undersökning gäller enbart överkonstaplar och äldre konstaplar (Finlex, *Statsrådets förordning om polisen*, 1080/2013, 1§, 3 punkt.)

Enligt *polislagen* (Finlex, 872/2011) är polisens uppgift att ”trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt att förebygga, avslöja och utreda brott, samt att föra brott till åtalsprövning” (1kap. 1§.) Med dessa ord inleds den finska *polislagen* och detta är således polisens huvudsakliga uppgift i Finland. ”Vid utförandet av sina uppgifter har en polisman i hela landet sådana befogenheter som anges i *polislagen* eller i någon annan lag” (Finlex, *polisförvaltningslag*, 110/1992, 15a§.) Befogenheterna finns stadgade i bland annat *polislagens* (Finlex, 872/2011) andra kapitel.

Enligt Helminen, Kuusimäki och Salminen (2000) förknippar man ofta befogenheterna med frågan om förhållandet mellan polisen och övriga personer i samhället. Helminen, Kuusimäki & Salminen (2000, s.42) definierar polisens befogenheter på följande sätt:

² Privatliv (Min översättning).

³ Livet utanför offentligheten, tjänsten eller annat sorts arbete (Min översättning).

Befogenhet är ett på normer i rättsordningen grundat bemyndigande att;

- a) Ingripa i en persons rättsfär på ett rättsligt betydelsefullt (relevant) sätt oberoende av det, om ett sådant ingripande utan rättsgrund skulle innebära ett straffbart förfarande eller inte,
- b) Vidta andra åtgärder som utan bemyndigande skulle vara straffbara, eller
- c) Avgöra administrativa tillståndsärenden. (Helminen, Kuusimäki & Salminen, 2000, s.42.)

Med befogenheterna kommer även skyldigheter för en polisman. Till följande presenteras polisiära skyldigheter som gäller även på polismäns fritid. Dessa finns stadgade i polisförvaltningslagen (Finlex, 110/1992.)

I 15c§ i polisförvaltningslagen behandlas polismäns verksamhetsområde samt tjänstgörings-skyldighet. Vad som har tagits i beaktande i denna undersökning utgående från denna paragraf är andra momentet, i vilket följande framkommer:

En polisman är utan särskilt förordnande skyldig att i hela landet och även utanför sitt verksamhetsområde och på sin fritid vidta brådskande åtgärder som är nödvändiga för förhindrande av ett allvarligt brott, inledande av undersökning av ett sådant brott, avvärjande av allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet eller som behövs av andra med dessa jämförbara särskilda skäl. (Finlex, polisförvaltningslag, 110/1992, 15c§.)

I 15d§ stadgas angående polismäns skyldighet om inställelse till tjänst:

Med tanke på särskilda situationer som kan uppstå i polisens verksamhet ska varje polisman se till att polisenheten har hans eller hennes kontaktuppgifter.

En polisman ska utan dröjsmål inställa sig i tjänst när en allvarlig gärning eller händelse som hotar allmän ordning och säkerhet nödvändigt kräver det.

En polisman är skyldig att enligt förordnande inställa sig i tjänst också under sin semester, när detta är nödvändigt för att allmän ordning och säkerhet ska kunna upprätthållas. Ett sådant förordnande kan ges av Polisstyrelsen i fråga om polismän vid Polisstyrelsen eller vid en enhet under den samt av chefen för en riksomfattande polisenhet och chefen för en polisnärhet i fråga om polismän vid den egna enheten.

En polisman som inte är tjänstledig eller har semester är skyldig att enligt förordnande tillfälligt vara i larmberedskap och inställa sig i tjänst när detta behövs av särskilda skäl i anslutning till polisens verksamhet. Ett sådant förordnande kan ges av Polisstyrelsen i fråga om polismän vid Polisstyrelsen eller vid en enhet under den samt av chefen för en riksomfattande polisenhet och chefen för en polisnärhet i fråga om polismän vid den egna enheten. (Finlex, polisförvaltningslag, 110/1992, 15d§.)

I paragraf 15f och 15g i Polisförvaltningslagen (Finlex, 110/1992) stadgas polismäns uppförande på fritiden samt deras bisysslor.

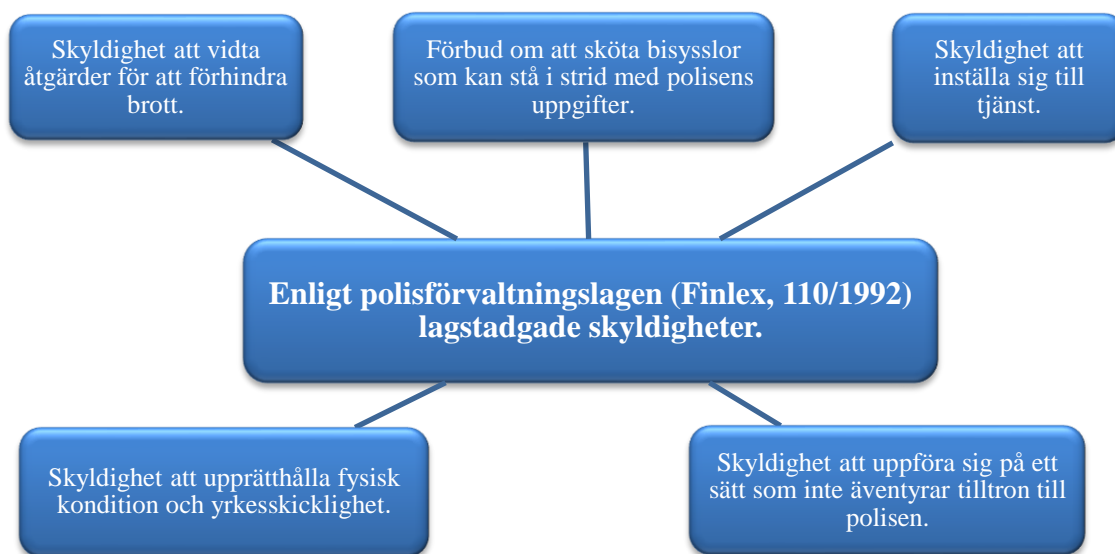
En polis är både i sin tjänst och i sitt privatliv skyldig att uppföra sig på ett sådant sätt, så att det inte äventyrar tilltron till att uppgifter som sköts av polisen sköts på ett tillbörligt sätt. Som polis får man inte sköta sysslor som kan medföra rättigheter eller skyldigheter som kan komma att stå i strid med polisens uppgifter. (Finlex, polisförvaltningslag, 110/1992, 15f – 15g§.)

I *statstjänstemannalagen* (Finlex, 750/1994) finns det definierat vilka bisysslor en polisman inte kan ta emot eller sköta om inte tillstånd beviljas. Tillstånd för bisysslorna kan även beviljas för en viss tid. ”Bisysslor som polismän inte kan ta emot eller sköta är sådant som kräver att arbetstid används för uppgifter som hör till bisysslan”. Vid prövningen om tillstånd för bisyssla ska beviljas ska det också beaktas att tjänstemannen inte blir jävig i sina uppgifter på grund av bisysslan. Bisysslan får heller inte äventyra förtroendet och därmed kunna skada arbetsgivaren. (Finlex, statstjänstemannalag, 750/1994, 18§.)

I 15i§ i polisförvaltningslagen (Finlex, 110/1992) finns det stadgat vad som händer ifall man som polisman bryter eller förbiser sin tjänsteplikt:

En polisman som bryter eller förbiser sin tjänsteplikt kan, om det inte räcker med en varning, som disciplinstraff skiljas från tjänsteutövning för en tid på minst en månad och högst sex månader. Under denna tid avbryts löneutbetalningen. Beslut om detta fattas av den utnämmande myndigheten. Innan beslut om skiljande från tjänsteutövning har polismannen som är föremål för åtgärden rätt att bli hörd i ärendet. Dessutom har även huvudförtroendemannen eller förtroendemannen rätt att bli hörd om polismannen själv begär det. (polisförvaltningslag, 110/1992, 15i§.)

I figur 1 nedan sammanfattas de lagstadgade skyldigheterna som behandlats i detta kapitel.

Figur 1. Sammanfattning av lagstadgade skyldigheter för polismän.

2.2 Polisrollen

Som polis måste man alltid inta en polisroll samt ta andra människors förväntningar i beaktande (Ellonen, Nurmi, Raivola, Väitalo & Väitalo, 1998, s.50.) Hackett och Violanti (2003) anser att socialiseringen till polisrollen börjar redan då polisstudierna inleds. Redan från de första dagarna som polisstuderande blir man informerad om att man är unik i förhållande till andra i samhället. Under utbildningen utbildas poliser i självförsvar, hur man pratar med olika människor, hur man möter motstånd i sitt arbete, samt i skytte och annan maktmedelsanvändning. Efter en tid lämnar polisstuderandena polisutbildningen med en starkt ingrodd polisroll.

Hackett och Violanti (2003) lyfter också fram att det innebär en tvär vändning från medborgare till polisman när man stiger in i polisyrkesvärlden. Processen från att ha varit en civil medborgare till att bli polis kan vara tung. Många unga polismän som kommer ut i arbetslivet kan tycka att polisvärlden är spännande och full av äventyr. Många av dessa unga poliser kan bli beroende av denna upplevelse och detta beroende kan göra det utmanande för polismännen att anpassa sig till privatlivet. Beroendet kan även göra det svårt att samverka med kollegor och nära anhöriga. (Hackett & Violanti, 2003, s. 67.)

2.3 Samhällets förväntningar på polisen

Ellonen et al. (1998) påstår att det i samhället och hos allmänheten finns flera olika föreställningar om vad polisrollen är. En av dessa föreställningar är att polisen ska fungera som en hjälte och beskyddare i samhället och vara en god förebild som samhällsmedlemmarna kan se upp till. En annan föreställning som vissa kan ha är lite av en motsats till den första. Vissa föreställer sig att polisen betraktas som en sträng förälder som har makt att ertappa och bestraffa. (Ellonen et al. 1998, s.60.)

Pettersson (2018) definierar begreppet *samhälle* på följande sätt: ”Ett samhälle är människorna som permanent bor och verkar på ett visst ställe, inom en avgränsad geografisk region”. Samhället vill ha effektiva säkerhetstjänster av polisen. Polisens uppgift är att tjäna och skydda samhället (Larsson, Granér & Gundhus, 2014, s. 34.) I och med att polisen är en av samhällets tjänare så har samhället även förväntningar på polisen. Enlig Maria Knutsson (2004) förväntar sig samhället att man som polis lever ett exemplariskt liv och fungerar som en förebild för andra medborgare. Samhället förväntar sig även att man i polisarbetet agerar professionellt, rättssäkert och omdömesgiltigt. (Christianson et al, 2004, s. 51–53.)

Ellonen et al. (1998) poängterar att när man som polis börjar sitt arbetsskift så vet hen inte i vilka situationer eller miljöer hen kommer att arbeta under dagen. Dock förväntar sig samhället att polisen ingriper för att undanröja alla olika farosituationer som kan uppstå. Samhället förväntar sig också att polisen okänsligt uthärdar alla sorts uppskakande situationer. Ellonen et al. påpekar att denna förväntan aldrig får innebära att den enskilda polismannen aldrig får uppleva djup upprördhet. (Ellonen et al. 1998, s. 221–223.)

2.4 Stressen i polisarbetet

Sund (2017) refererar i sitt lärdomsprov från Polisyrkeshögskolan till Rufo (2016) angående hur poliser upplever stress. Enligt Rufo så upplever poliser mera stress än andra medborgare och det finns olika faktorer som poliser kan känna sig stressade över. Faktorerna som Rufo lyfter upp är bland annat stress över arbetet, av att man är ovetande om hur en situation kommer att fortskrida, stress över att kunna bli skadad i sitt arbete och stress över familjelivet ifall man har familj. (Rufo, 2016, s.62. Citerad i Sund, 2017, s.18.)

Ellonen et al. (1998) lyfter också fram att våld samt hot mot det egna livet i arbetet är särskilt stressande för en polisman. Ifall polisarbetet endast blivit ett så kallat grått knog och man upplever att resultatet av arbetet man gör inte har någon betydelse så kan stressen ha blivit

för stor. Att stressen i arbetet blivit för stor kan också ta sig uttryck i hur relationer till andra människor upplevs. (Ellonen et al,1998, s.208–212.)

2.5 Skiftesarbete

Skiftesarbete innebär att man arbetar utanför den normala dygnsrytmen, det vill säga utanför tiden mellan klockan sju på morgonen till klockan sex på kvällen. Detta är den tid de flesta människor arbetar under en normal arbetsdag på sju till åtta timmar. Skiftesarbete innebär också att man arbetar kvällar och nätter, övertid och ibland längre arbetsskift. Polisarbetet är ett skiftesarbete. Arbetet måste vara ett skiftesarbete för att polisen ska skydda och tjäna samhället dygnet runt. Många polismän har påpekat att skiftesarbete är det mest utmanande i arbetet. Att få arbete och sömn att gå ihop med skiftesarbete påverkar inte enbart polismän, utan också deras familjer och andra närstående. Skiftesarbetet är alltså ett fenomen som även kan påverka familjerelationernas välbefinnande. (Violanti, 2014, s. 73–131.)

2.6 Fysiska faktorer som kan påverka polisens privatliv

Enligt polisförvaltningslagen (110/1992) så är varje polisman skyldig att upprätthålla sin kondition och yrkesskicklighet som dennes arbetsuppgifter förutsätter. Bestämmelser om den konditionsnivå som arbetsuppgifterna förutsätter samt anordnande av konditionstesterna utfärdas genom förordning av statsrådet. (15h§.)⁴ För att varje polisman ska ha mera tid och möjlighet till att fullfölja ovannämnda paragraf, så har man på orten där undersökningen utförts, rätt till två timmars träning under arbetstid per vecka. (Österbottens polisinsättning, 2016, s. 48.)

Violanti (2014) lyfter också fram nödvändigheten av att hålla sig i god fysisk form. I polisarbetet kan man på många sätt bli utsatt för sådana arbetsuppgifter där man fysiskt anstränger sin kropp. Man kan bli tvungen att lyfta och bära olika saker, man kan bli tvungen att springa flera varv i höga trappor och använda sig av fysiska maktmedel. Enbart utrustningen som ordningspoliser bär på väger runt 10 kg och den bär man med sig under hela arbetsskiftet. Detta betyder att kroppen utsätts för fysisk ansträngning under varje arbetsskift. Violanti påpekar också att regelbunden fysisk träning under livstiden minskar risken för hjärt och kärlsjukdomar. (Violanti, 2014, s.48–49.)

⁴ Framkommer även i figur 1 som en polisiär skyldighet enligt polisförvaltningslagen (110/1992).

I figur 2 sammanfattas vad som framkommit i detta kapitel. Faktorerna som i teorin kan påverka polisens privatliv delas in i tre huvudkategorier, psykisk hälsa, fysisk hälsa och lagstiftning. Varje kategori har också en eller flera underkategorier.

Figur 2. Sammanfattning av faktorer som i teorin kan påverka polisens privatliv.

3 METOD

I detta kapitel presenteras undersökningens metod. I kapitlet diskuteras även forskningsetik, reliabilitet och validitet.

3.1 Metodologiska utgångspunkter

I denna undersökning har en *fenomenografisk* undersökningsmetod använts där privatlivet ses som ett fenomen. Denna undersökningsmetod har lämpat sig bäst med tanke på undersökningens syfte och för att undersökningen baserar sig på informanternas egna uppfattningar om hur deras privatlivet påverkats av deras yrke. Fenomenografin behandlas och förklaras mera ingående i kapitel 3.1.1. Eftersom informanternas uppfattningar har tolkats så har också *hermeneutiken* tagits i beaktande i undersökningen. Vad *hermeneutik* är och vad det innebär behandlas mera i kapitel 3.1.2.

3.1.1 Fenomenografi

Enligt Patel och Davidson (2011, s.32–33) så är fenomenografin ett vetenskapligt förhållningssätt vars huvudsakliga fokus är riktat mot att studera uppfattningar. Kroksmark (2007, s.6) konstaterar i sin artikel att fenomenografins mest centrala begrepp är just *uppfattning*.

Patel och Davidson (2011) menar också att eftersom människors uppfattningar kan förändras, till exempel genom lärande och utveckling syftar inte fenomenografin till att finna teorier i form av slutgiltiga lagbundenheter. Vanligtvis så arbetar undersökaren av en fenomenografisk undersökning med öppna, kvalitativa intervjuer där intervjupersonerna beskriver sin uppfattning av ett fenomen med egna ord. Efter att intervjuerna transkriberats så sker den fenomenografiska analysen i fyra steg. Undersökaren börjar med att bekanta sig med det insamlade materialet. Efter att man som undersökare gjort detta så börjar man söka efter likheter och skillnader i utsagorna i intervjuerna. Därefter börjar man kategorisera de olika uppfattningarna och fortsätter sedan studera kategoriseringarna mera ingående. Dessa fyra steg kallas för en induktiv process och det betyder att undersökaren läser och sorterar det insamlade materialet för att finna mönster. (Patel & Davidson, 2011, s. 32–33.)

3.1.2 Hermeneutik

Enligt Patel och Davidson (2011) så betyder *hermeneutik* tolkningslära. Hermeneutiker menar att det går att förstå människor genom hur de yttrar sig i språk och handling. Forskaren som tolkar en text, till exempel en noggrant utskrivna intervju, börjar med att först läsa hela intervjun och försöker förstå helheten av denna, för att sedan läsa olika delar i texten var för sig för att skaffa sig förståelse av dessa. Hela tiden använder sig forskaren av sin egen förståelse som ett verktyg i tolkningen, det vill säga man har en text som man som undersökare tolkar och efter det bildar en förståelse om texten. Detta leder till en ny produktion, ny tolkning och ny förståelse. Inom hermeneutiken så pendlar forskaren hela tiden mellan olika synvinklar. Detta avbildas ofta i den såkallade *hermeneutiska cirkeln*, (se figur 3.) och allt detta är delar av en helhet som ständigt växer och utvecklas vartefter att man tolkar en text eller ett fenomen. (Patel & Davidson, 2011, s. 28–30.) Skoglund (2012) bekräftar också, att målet med en hermeneutisk forskningsansats är att förstå ett fenomen och inte förklara det. (Skoglund, 2012, s.1.)

Den hermeneutiska cirkeln

Figur 3. Den hermeneutiska cirkeln (Skoglund, 2012, s. 2).

3.2 Materialinsamling

Tre erfarna polismän som arbetar inom fält- och alarmverksamheten har intervjuats i denna undersökning. Intervjuerna har transkriberats till text som efter detta bearbetats och analyserats. I enlighet med fenomenografins bakgrundsfilosofi har jag inte tagit ställning till huruvida deras tankar och uppfattningar om polisyrkets påverkan på privatlivet är korrekta eller inte.

I denna undersökning har insamlandet av undersökningsmaterialet skett genom öppna, kvalitativa intervjuer. Med öppna, kvalitativa intervjuer menar man att båda parterna i en intervju, det vill säga både den som intervjuar och den intervjuade är medskapare i ett samtal. Undersökaren har ett specifikt tema som ska behandlas men den intervjuade har en stor frihet att utforma svaren. ”Syftet med en kvalitativ intervju är att upptäcka och identifiera egenskaper hos någon, som till exempel uppfattningar om något fenomen” (Patel & Davidson, 2011, s.82.)

Lantz (1993, s.11) anser att ställa frågor åt någon i form av en intervju är oftast det lättaste sättet att få reda på hur en person uppfattar eller känner för fenomenet man intresserar sig för. Kvale och Brinkman (2017) är inne på samma sak och skriver att ”om man vill veta hur människor uppfattar sin värld och sitt liv, varför inte prata med dem?” (Kvale & Brinkman, 2017, s.15.)

3.2.1 Urval samt undersökningens genomförande

I kvalitativa intervjustudier så händer det ofta att man antingen gör för många eller för få intervjuer. Ifall antalet intervjuer är för många så blir det utmanande att göra djupare tolkningar av intervjuerna. Om man har för få intervjuer så kan det bli utmanande att generalisera och till och med omöjligt att pröva hypoteser. Kvale och Brinkman (2017) påstår därför att antalet intervjuer egentligen beror på undersökningens syfte. Om målet med en undersökning är att undersöka hur saker och ting upplevs så kan det räcka med en intervju. Om undersökningens syfte är att ta fram detaljer så kan man hålla intervjuer ända tills man kommer till en mättnadspunkt. Kvale och Brinkman (2017) anser ändå att många undersökare och forskare skulle vinna på att ha färre intervjuer och sätta mera tid på att analysera dem och att många kvalitativa intervjuer har planerats med en missförstått kvantitativt antagande som att ”ju flera intervjuer desto bättre”. (Kvale & Brinkman, 2017, s.156–157.)

Eftersom denna undersökning är en fenomenografisk undersökning och i och med detta baserar sig på uppfattningar, så har tre polismän fungerat som informanter. Alla polismän som intervjuats arbetar inom övervakning och alarmverksamheten inom Österbottens polisinspektion på Mellersta Österbottens fältchefsområde. En stor del av fältchefsområdet är landsbygd, men det innefattar även två mindre städer. Med *småstad* avses i denna undersökning städer med max 50 000 invånare. Alla informanter har minst tio års erfarenhet av polisarbete. Orsaken till att endast polismän som arbetar inom övervakning och alarmverksamheten har fungerat som informanter är för att de har samma arbetsuppgifter, arbetstider och att de utsätts för samma typ av uppdrag och risker i sitt arbete.

En annan orsak till att undersökningen baserar sig enbart på ordningspolisers uppfattningar är för att få undersökningen avgränsad på ett tydligare sätt som också nämnts i kapitel 1.3. I tabell 1 presenteras kort de informanter som deltagit i undersökningen.

Informant 1	Överkonstapel	10 tjänsteår som polis	Intervju utförd den 28.08.2018
Informant 2	Äldre konstapel	11 tjänsteår som polis	Intervju utförd den 29.08.2018
Informant 3	Överkonstapel	20 tjänsteår som polis	Intervju utförd den 02.09.2018

Tabell 1. Lista över informanter.

Under vårvintern och våren 2018 har samtalen med mina kollegor på min arbetspraktikplats vid Österbottens polisinrättning också kretsat kring min undersöknings och lärdomsprov. I samband med detta har jag också muntligen frågat av erfarna polismän om det finns någon som kunde tänka sig att ställa upp som informant till min undersökning. Till dem som varit intresserade av mitt ämne och varit villiga att ställa upp på en intervju har jag sammanställt ett skriftligt dokument där jag presenterat undersökningens syfte samt klargjort de forskningsetiska aspekterna. Detta dokument har under juni och juli 2018 skickats ut via e-post till informanterna som en intervjukallelse. I samband med att intervjukallelsen sändes ut bifogades även en intervjuguide så att informanterna kunde bekanta sig med frågorna samt förbereda sig för intervjun. Intervjuerna med informanterna tog mellan 15 till 20 minuter. Det transkriberade intervjumaterialet blev totalt cirka 15 sidor långt.

Intervjuguiden som gjordes för intervjutillfällena var upplagd för att kunna ge svar på undersökningens frågor. Beroende på hur informanterna i undersökningen svarade så har de också blivit ställda följdfrågor. Alla intervjuer har bandats och sedan transkriberats till text, ord för ord och paus för paus, vilket också Kroksmark (2007) påpekar att så bör ske i en fenomenografisk undersökning. Transkriberingen av det insamlade intervjumaterialet har skett senast 12 timmar efter att intervjuerna utförts. När detta var klart påbörjades den fenomenografiska analysen av det insamlade materialet.

3.3 Forskningsetik samt undersökningens kvalitet

Patel och Davidson (2011) lyfter fram fyra huvudregler som tagits fram av Vetenskapsrådet och som bör tas i beaktande vid en vetenskaplig undersökning. Dessa fyra huvudregler har tagits i beaktande i denna undersökning, främst i samband med de kvalitativa intervjuerna. Dessa etiska krav är: *Informationskravet*, vilket innebär att undersökaren är skyldig att informera de inblandade om undersökningens syfte. *Samtyckeskravet*, betyder att de deltagande har rätt att själva bestämma över sin medverkan i undersökningen. *Konfidentialitetskravet*, innebär att alla som deltar i undersökningen ska ges möjlighet och rätt att vara anonyma. Deltagarnas personuppgifter ska inte läcka ut åt obehöriga. *Nyttjandekravet* innebär att uppgifter som samlats in av enskilda personer endast får användas för forskningsändamål. (Patel & Davidson, 2011, s. 62–63.)

Alla informanter har blivit informerade om syftet med undersökningen. Informanterna har också tillfrågats ifall de vill delta i undersökningen. Deltagandet har således grundat sig på fri vilja. För informanterna har det även klargjorts att de inte kommer att presenteras med

namn eller med andra personuppgifter i undersökningen, utan endast i form av tjänsteställning samt antal år inom yrket. De har även blivit informerade om att materialet enbart kommer att användas i undersökningssyfte samt att informanterna själva har rätt att ta del av undersökningen när den publiceras.

När kvaliteten i forskningar och undersökningar diskuteras kommer man ofta i kontakt med begreppen *reliabilitet* och *validitet*. Med dessa begrepp så syftar man på undersökningens-, undersökarens-, samt mätningars tillförlitlighet. I både kvantitativa och kvalitativa undersökningar så tillämpas dessa ovannämnda begrepp. I kvantitativa undersökningar så kan man stärka validiteten genom att ha en god teoribyggnad, välutvecklade instrument samt att man som undersökare är noggrann vid själva mätningen. I kvalitativa undersökningar så är syftet att upptäcka företeelser, att tolka och förstå samt att beskriva uppfattningar. Validiteten i kvalitativa undersökningar gäller snarare under hela forskningsprocessen och inte enbart själva datainsamlingsprocessen. Begreppet reliabilitet har också en annan innebörd i en kvalitativ undersökning jämfört med en kvantitativ undersökning. Om man intervjuar en person flera gånger och får olika svar så ses det som låg reliabilitet i en kvantitativ undersökning. I en kvalitativ undersökning så behöver det nödvändigtvis inte vara på det sättet. Intervjupersonen kan ha ändrat uppfattning eller lärt sig något nytt sedan senaste intervjun. Reliabiliteten bör istället ses mot bakgrund av den unika situationen som råder vid undersökningstillfället. I en kvalitativ undersökning så är dessa två begrepp sammanflätande. På grund av detta så använder man sällan begreppet *reliabilitet* i en kvalitativ undersökning. (Patel & Davidson, 2011, s.101 – 109.)

I Forsbloms (2015) pro – gradu undersökning så refereras det till Bryman och Bell (2007) som också lyfter upp undersökningars pålitlighet. Bryman och Bell föreslår att man som undersökare använder sig av kollegor som granskare av ens arbete. Under undersökningens gång så bör materialet dokumenteras på ett noggrant sätt och kollegorna bör också ha tillgång till materialet. (Bryman & Bell, 2007, s.411 – 414, citerad i Forsblom, 2015, s.82). Detta forskningsarbete har språkgranskats samt opponerats vid tre seminarietillfällen.

För att säkerställa att *reliabiliteten* i denna undersökning har varit hög så har metoder, tillvägagångssätt samt bakgrundsteorin redogjorts på ett noggrant sätt. För att höja *validiteten* i undersökningen så har det gjorts en tydlig avgränsning om vad som undersöks så att inte ämnet blir för brett. Val av informanter har också gjorts på ett noggrant sätt. Alla informanter arbetar inom fält- och alarmverksamheten. Eftersom alla arbetar inom samma

sektor och delar samma arbetsuppgifter kan det anses att de utsätts och påverkas på samma sätt i sitt arbete. Detta betyder också att det har en positiv inverkan på undersökningens *validitet*.

4 RESULTAT

I detta kapitel presenteras vad som framkommit i det bearbetade intervjumaterialet. Kapitlet är indelat i underkapitel utgående från de olika faktorer som framkommit i samband med bearbetningen samt analysen av intervjumaterialet.

4.1 Polisrollen

Den första faktorn som behandlas är *yrkesidentiteten*, eller den så kallade polisrollen. På frågan om polisrollen är närvarande på fritiden så påstår alla informanter att den är det. Informant 1 och informant 3 lyfter båda upp samma saker i exempel 1 och 2, att man som polis är lite mera uppmärksam om vad som händer runt omkring en i samhället.

Exempel 1:

Jo, nog följer den med på något visst sätt. Jag tror att man följer med på ett annat sätt vad som händer runt om kring en. Som till exempel trafiksituationer och sånt. Ibland så påpekar min fru att hej, att du är ledig nu. (Informant 1, 2018).

Exempel 2:

Nå, alltså för det första, när man bor i en by så nog vet ju folk att man är polis på så sätt att. Och lika när man är polis så på ett sätt så nog kanske man har lite ögonen med sig hela tiden. Liksom lite om någon kommer hårt emot en så kollar man registernummern och lägger den bakom örat på så vis och. Nog är man ju polis i viss mån på ledig tid också. (Informant 3, 2018).

Informant 2 svarar kort och koncist på frågan i exempel 3, att hen är polis 24 timmar i dygnet.

Exempel 3:

Jag är en person som inte kan koppla bort polisrollen. Jag är polis 24 timmar i dygnet. Tyvärr. Jag skulle inte vilja det. Men jag har alltid, jag är så bara. (Informant 2, 2018).

På frågan om hur informanterna upplevde det att övergå från civil medborgare till att bli polis har informanterna lite olika svar, men alla är överens om att man märker av att man får en ny roll i samhället.

Exempel 4:

Svårt att säga. Alltså, man blir ju på ett vis lite mera en offentlig person på något vis, ja vad ska man säga. Nog får man en annan ställning i hela samhällets ögon tycker jag. Nog märker man av det på något vis. (Informant 1, 2018).

Informant 2 påstår i exempel 5 att hen blev polis redan när hen inledde studierna. I kapitel 2.2 lyfts även detta fram i teorin. Hackett och Violanti (2003) har en teori om att socialiseringen till polisrollen börjar redan vid inledningen av polisstudierna. Informant 2 upplevde att det var ett lätt steg att övergå till rollen som polis. Hackett och Violanti (2003) lyfter dock fram att för vissa kan steget vara svårare. (Se kapitel 2.2). Utgående från detta kan man dra slutsatsen att detta kan upplevas olika från individ till individ.

Exempel 5:

Det var nog, redan i skolan blev jag polis och jag tyckte nog, det var ett lätt steg. (Informant 2, 2018).

Det som även framkommer av det bearbetade intervjumaterialet gällande polisrollen är att det personliga jaget kan försvinna lite efter att man blir polis. Alla informanter lyfter upp detta på ett eller annat sätt. Informanterna upplever att i och med att man är polis så ser även andra i samhället en enbart som polis och inte som en enskild individ.

Exempel 6:

Ja, vad ska man säga på det? Största sättet som man märker att det påverkar är att allt man diskuterar tycker jag att man på något vis kommer in på det här yrket. Det är nästan så att man tappar en liten del av sig själv och man blir bara, nå inte nu bara men att den här polisrollen kommer ganska starkt fram i det mesta. (Informant 1, 2018).

Exempel 7:

Jo. Alltså folk förväntar nog sig när man kommer, alltså man känner att man är mera iakttagen. Och att de som, de vet det, man är polis var än man är civilt, är man på begravning så är man polis också. Många gånger när man är ledig och går på en fest så vill alla prata om polisycket. Det kan kännas tungt att ibland, att på ledig tid också diskutera om polisarbetet. (Informant 2, 2018).

Exempel 8:

Att vem du än träffar så att nog är du ju som polis, att inte är du *namn* inte. Att du är som polisen och speciellt om det är någon, ska vi säga fest eller samling var det är mera folk samlat, så nästan alla man pratar med så handlar det om polisarbetet. (Informant 3, 2018).

Orsaken till att informanterna upplever detta fenomen kan bero på att det i samhället finns flera olika förväntningar om vad polisrollen är. Detta tas även upp i teoridelen i kapitel 2.2. Ellonen et al. (1998) påstår att en föreställning som människor i samhället kan ha om polisen är att de ska fungera som en hjälte och beskyddare, samt vara en god förebild som man som samhällsmedlem kan se upp till.

4.2 Samhällets förväntningar samt polismäns uppförande på fritiden

Det är känt att samhället har vissa förväntningar på polisen. Bland annat författaren Maria Knutsson (2004) tar upp detta i kapitel 1. När informanterna tillfrågades om de upplever att samhället har andra förväntningar på dem enbart för att de är poliser så är alla överens om att så är fallet. Informant 1 och informant 2 lyfter i exempel 9 och 10 upp att de upplever att människor runt omkring dem förväntar sig att de har svar på alla frågor de ställer till dem angående polisarbetet.

Exempel 9:

Ja, i viss mån. En del personer ringer ju och frågar en hel del saker och räknar med att jag faktiskt ska ha de här svaren, tar reda på eller göra någonting fast jag är ledig. Till en viss del i alla fall jo. (Informant 1, 2018).

Exempel 10:

Vi har ju skyldigheter, allt folk vill ju ha reda på så mycket idag. Vem, och vem var den polisen och varför. Att, det ifrågasätts mycket mera idag, polisarbetet än vad det gjorde för, ja redan för tio år sedan tyckte jag inte de frågade. Idag är det mera och det har de ju rätt att göra. (Informant 2, 2018).

Informant 3 upplever att invånarna i byn där hen bor tycker att hen borde ingripa i små störningar som kan uppstå i byn. Hen upplever också att invånarna förväntar sig att hen är mera medveten om hur dennes barn uppför sig i samhället.

Exempel 11:

Nå, nog upplever jag det, att som i byn de som vet att jag är polis så tycker de att jag skulle behöva ingripa, kanske i mindre saker så att säga, så som åt moppedpojkar och så, bara för att man är polis. Och i och med att jag är polis så har jag nog liksom strängare regler åt mina pojkar än kanske andra har. På så sätt lider de av det, för att liksom jag upplever att bysborna har förväntningar att jag har mera koll på mina pojkar än kanske andra. (Informant 3, 2018).

Vad gäller samhällets förväntningar så stadgas det också i Polisförvaltningslagen (110/1992) angående polismäns uppförande på fritiden, vilket framgår i kapitel 2.1. Alla informanter konstaterar att de alltid tänker på denna paragraf. Dock lyfter alla informanter upp olika saker som de tänker på angående denna paragraf. Informant 1 pratar om att det funnits tillfällen och tillställningar som hen valt att inte delta i, på grund av att hen upplever att det inte lämpar sig på grund av den ställning hen har i samhället. Informant 2 lyfter upp beteendet i sociala forum i exempel 13, och att man som polis inte kan uttrycka sig hur som helst. Informant 2 upplever detta som något negativt. Informant 3 pratar i exempel 14 om uppförandet i trafiken, till exempel att man som polis alltid försöker se till att man framför ett fordon som är i trafikdugligt skick och att man även under korta sträckor ser till att använda bilbälte.

Exempel 12:

Jo, alltså visst nog finns det ju i bakhuvudet på något vis. Nog märker man ju det i den här vår umgängeskrets att ibland säger man att det här kan jag inte vara med på eftersom jag inte tycker att det lämpar sig i den ställning som jag har och på grund av det kan jag inte göra på det här viset. (Informant 1, 2018).

Exempel 13:

Det finns i bakhuvudet hela tiden, och det är mycket saker som man måste och man kan inte som skriva allt vad man tänker i olika forum och sådär men ibland ser jag nog i det här polisarbetet att det är mycket negativt med att vara polis också. Man kan kanske inte uttrycka sig i allting. Det begränsar en lite. (Informant 2, 2018).

Exempel 14:

Jå, nog finns det det liksom, att kanske främst inom trafiken att vi säger att du ser till att du har, att allting fungerar på bilen och att du alltid har säkerhetsbälte på dig när du kör. Som exempel när jag far från mitt hem till min svärfar, det är bara runt hörnet så sätter jag säkerhetsbältet på mig fast det är bara 50 till 100 meter ifall nu man möter någon tänker man. Att vad folk ska tycka och tänka. Att liksom, ja vad folk ska tycka och tänka. Så nog vet man att man har ögonen på sig. Så man försöker vara lite mera noggrann att uppföra sig. (Informant 3, 2018).

I och med att det framkommit att samhället har förväntningar på en polisman så diskuterades det även om det funnits tillfällen eller situationer som informanterna valt att avstå från enbart på grund av deras yrkesroll. Två av informanterna hävdar att det funnits situationer som de inte deltagit i på grund av deras yrke, både ur lagstiftningssynvinkel och på grund av känslan av att vara på den säkra sidan gällande förbud, medan den tredje påstår att det endast varit skiftesarbetet som gjort att hen inte kunnat delta.

Exempel 15:

Som exempel riktigt såna där små saker, för en tid sedan så var det några bekanta som skulle vara på någon typ av simstrand och jag var lite osäker på om det ens var tillåtet att vara där för att det fanns vissa förbudsskyltar och så. Jag sade att jag vill vara säker på att vi är ute på rätt ärende här och så. Sådana småsaker. Och till exempel i trafiken att, jag skulle ha förflyttat några saker här, så jag blev tvungen att anlita en chaufför som hade tillräckligt med kompetens för det helt enkelt. Jag tog inte den risken helt enkelt. (Informant 1, 2018).

Exempel 16:

Jo. Typ att man kan inte vara med, alltså man kan inte som om det ordnas något program så kan man ju inte som polis. Folk tror att ja men han är polis han kan komma med som typ vakt eller något. Men då kommer till exempel lagstiftningen emot. Det går inte att vara med i allting. (Informant 2, 2018).

Exempel 17:

Jaa, alltså inte kanske på grund av att jag är polis. Det är kanske på grund av att kanske skiftesarbetet har stört det i första hand. (Informant 3, 2018).

I exempel 16 hänvisar informant 2 till att hen varit tvungen att tacka nej till att delta som vakt på olika evenemang på grund av att det finns lagstiftning som begränsar detta. I lagen om privata säkerhetstjänster (Finlex, 1085/2015) finns det stadgat angående ”förbud att delta i verksamhet hos en innehavare av näringsstillstånd för säkerhetsbranschen eller i bevakningsrörelse eller ordningsvaktsverksamhet. Detta gäller polismän, gränsbevakningsmän och tullman som utför tullövervakning eller undersöker tullbrott”. (Finlex, 1085/2015, 106§.)

I polisförvaltningslagen (110/1992) finns också stadgat angående bisysslor vid sidan om polisarbetet, vilket också presenteras i kapitel 2.1. En av tre informanter har varit tvungen att söka om tillstånd för detta. Dock håller hen på med verksamhet som inte står i strid med att hen också arbetar som polis. I och med detta så hade informanten heller inget problem med att få tillståndet godkänt.

Exempel 18:

Jag har nog ansökt men inte har det varit något problem med det. Så jag har nog tillstånd har jag. (Informant 3, 2018).

4.3 Stressen i polisarbetet

I kapitel 2 så framkommer det att poliser upplever mera stress i sitt arbete än andra medborgare. I intervjuerna till denna undersökning så behandlades också, ifall informanterna upplever polisarbetet som stressande. På frågan om de upplever polisarbetet som stressande svarade informanterna följande:

Exempel 19:

Jo, i viss mån. Alltså det är ju, arbetet har ju att göra med vad som händer runt omkring en i samhället. Och på det viset att man nästan blir lite tvungen att stänga av såna små saker som egentligen hör till arbetet. Säg nu som så att, det händer ju hela tiden sådant som trafikstörningar på boningsorten. Man måste som bara försöka att stänga av arbetet från fritiden. Så jo en viss stress för det med sig absolut. (Informant 1, 2018).

Exempel 20:

Jo. Det påverkar nog en del beroende på vad man varit med om. Alltså är det något man varit med om som är riktigt våldsamt så nästa dag så är man inte riktigt nåbar. Man kan som inte lämna i arbetet och diskutera riktigt. Man måste ju hem. Så tar man ju hem det då. (Informant 2, 2018).

Exempel 21:

Nå, nog kanske ibland. Men att det är som, inte vet jag. Jag skulle inte säga att det är själva de här arbetsuppgifterna, som alarmuppdragen utan kanske mera omständigheterna runt omkring det här polisarbetet som påverkar. Som kommer som på handeln. Främst kanske skiftesarbetet. (Informant 3, 2018).

Som det framkommer i exempel 19 så upplever informant 1 att hen även på fritiden reagerar på bland annat trafikstörningar i byn där hen bor, men att hen försöker stänga ut arbetet från fritiden. I polisförvaltningslagen (Finlex, 110/1992) finns det även stadgat angående polismäns skyldighet att vidta åtgärder för att förhindra ett allvarligt brott, även på sin fritid. (15c§). Detta togs även upp i intervjuerna där det bland annat frågades ifall informanterna någon gång varit tvungna att ingripa i en händelse på sin fritid. Det framkom att informanterna nog ingripit och avbrutit brottslig verksamhet även på sin fritid. Dock har det mest handlat om trafikbrott och snatterier. I exempel 23 och 24 framkommer det att informant 2 och informant 3 även har ingripit i slagsmål och rattfylleriärenden.

Exempel 22:

Inte nu några allvarliga saker, men en par gånger så har jag egentligen avbrutit nå snatteri när jag sett att några minderåriga hållit på fifflat med godispåsar. Jag stäckte direkt av det och berättade vad följderna av det är och på det viset. Och en par tre gånger har jag även ingripit i trafiken. (Informant 1, 2018).

Exempel 23:

Jo. Det är nog flera gånger. Typ rattfylleri, snatteri och slagsmål. De tre. (Informant 2, 2018).

Exempel 24:

Ja, alltså nog har jag ju som ingripit i sådana, kanske främst trafikärenden liksom, typ som rattfylleri att man har som ingripit eventuellt som ringt in, kanske fortare än andra skulle ha gjort. Och som stanna på någon olycksplats. (Informant 3, 2018).

4.4 Skiftesarbete och familjerelationer

Enligt en undersökning av Violanti (2014) så har det framkommit att många poliser anser att det mest utmanande med deras arbete är skiftesarbetet och att det inte är enbart poliserna själva som upplever detta, utan också deras familjer. Detta presenteras även i kapitel 2.3. Som man ser i exempel 17 så nämner också informant 3 detta på frågan om hen upplever polisarbetet som stressande. Skiftesarbetet behandlades också som en skild faktor i intervjuerna. När informanterna tillfrågades hur de upplever att skiftesarbetet påverkar privatlivet framkom följande:

Exempel 25:

Nå på det viset, alltid försöker jag få tid att vila lite inför ett nattskifte och det påverkar ju nog på det här min prestation och närvaro under den dagen och inte är jag följande dag heller riktigt närvarande. Nog har jag blivit mycket tröttare och sådär och speciellt i samband med nattskiften då. (Informant 1, 2018).

Exempel 26:

Nå. Alltid när det är någon större helg så är man i arbete. Och alltid är det de man bor med som lider mest. Att, det är, är man tillsammans med en polis så får man nog vara på många fester själv. (Informant 2, 2018).

Exempel 27:

Det styr det helt. I princip hela livet. Alltid, om du inte är på semester utan på jobb, så hela familjens fritid och liv kretsar runt polisarbetet. Att det börjar ju redan med det att när du skiftar och ska åka till nattskiftet så måste andra vara lugna och tysta där hemma när du måste sova före. Samma sak när man kommer hem från ett nattskifte så ska de vara tysta och lugna när du far och sova. Plus en massa olika högtider och så som man hamnar att avstå från i och med att du skiftar och då hamnar ju förstås också familjen många gånger att avstå, eller så är du borta på julen eller när någon fyller år eller farsdag, morsdag så är du som, då kan du inte delta. Så det är nog kanske det största som, nackdelen tycker jag. (Informant 3, 2018).

Under samtliga intervjuer så kom även polismännens familjer på tal. I kapitel 2.4 framkommer det att Rufo (2016) påstår att även familjen är en faktor som kan vara stressande ifall man har familj. I intervjuerna frågades om man någon gång varit orolig för att något kunde drabba ens familj enbart för att man är polis. En av informanterna berättade att hans familj blivit drabbad enbart på grund av hans yrke. De två andra påstår att man kanske inte varit direkt orolig men att det är något som man nog funderar på ibland.

Exempel 28:

Inte kan jag säga direkt orolig men visst har tanken slagit mig förstås. Nog har det funnits kunder, som jag nog vet att inte alls vet vad jag har för familj har försökt hota på så vis men inte har jag varit på så vis konkret orolig. (Informant 1, 2018).

Exempel 29:

Jo, och vi har blivit utsatta på grund av mitt, min son har blivit utsatt för mobbning i skolan på grund av att jag är polis, att jag har ingripit i kanske hans närmaste kamratkrets. (Informant 2, 2018).

Exempel 30:

Nå, alltså inte har jag blivit utsatt, men nog alltså, kanske nå lite nog finns det där i bakgrunden och tänker att. I och med att dagens samhälle så alla vet var man bor och man får reda på ganska lätt om man vill gör något på så sätt att visst finns det en viss oro. Inte mycket men lite på så sätt att det skulle kunna hända något. (Informant 3, 2018).

4.5 Polisyrkets påverkan på privatlivet

I samband med bearbetningen och analysen av intervjumaterialet har det framkommit att informanterna upplever att det finns flera faktorer som påverkat deras privatliv i och med att de arbetar som poliser. Bland annat skiftesarbetet upplever alla informanter att är en faktor som påverkar. Som det framkom i exempel 27 så anser informant 3 att skiftesarbetet styr hela hans privatliv och att detta är den största nackdelen med att arbeta som ordningspolis. I exempel 3 och exempel 29 framkommer det att informant 2 upplever att det är utmanande att koppla bort polisrollen på fritiden samt att hen också upplever att det är jobbigt när hans familj blir utsatt på grund av att hen är polis. I exempel 6 framkommer det att informant 1 upplever det som jobbigt att man förlorar en del av sin egen identitet när man stiger in i rollen som polis.

En av undersökningens frågor var också om polisyrket kan påverka privatlivet på ett negativt sätt. Utgående från vad som framkommit i samband med analysen av intervjumaterialet så

upplever alla informanter att det finns flera faktorer som de tycker är jobbiga och negativa i deras yrke. I exempel 13 så säger informant 2 att hen upplever att det ibland finns mycket som är negativt med att vara polis. Även informant 3 upplever att polisyrket påverkat hens privatliv på ett negativt sätt. Dock vill hen hålla fram att det kanske inte är själva arbetet eller arbetsuppgifterna utan i första hand skiftesarbetet som påverkat privatlivet på ett negativt sätt.

Exempel 31:

Jo, det kan jag nog påstå. Men som jag sa, kanske främst liksom inte själva arbetet, utan det som är runt det. Jo det är nog negativt. (Informant 3, 2018).

Även informant 2 återkommer till faktorerna kring polisarbetet som hen upplever att påverkar privatlivet. Hen inleder sitt svar på frågan med lite osäker ton att man inte egentligen kan säga att det påverkar negativt varpå hen senare tar upp flera faktorer som hen upplever som jobbiga.

Exempel 32:

Inte kan man väl säga helt att polisarbetet påverkar privatlivet negativt men vissa saker kommer jag att tänka på, att som polis på fältet jobbar man mycket på veckoslut och annan ledig dag när alla andra är lediga. Det kan uppstå problem i en familj om inte man får stöd från den andre parten och som polisen är man polis 24 timmar i dygnet. Många gånger när man är ledig och går på en fest så vill alla prata om polisyrket. Det kan kännas tungt att ibland, att på ledig tid diskutera om polisarbetet. Som polis ser man också mycket av den negativa sidan i samhället. Det är svårt att kunna dela med någon annan som inte är polis, jag tänker nu på tystnadsplikten. Och på ett litet område känner man förstås många och ibland hamnar man att göra svåra beslut fast det är en känd person man har att göras med. (Informant 2, 2018).

Informant 1 anser också att polisyrket kan ha en negativ inverkan på privatlivet, men vill också poängtera att alla polismän kan ha individuella skillnader beträffande vad som upplevs som negativt. Informanten återkommer dock till några faktorer som hen anser att har en negativ påverkan på privatlivet.

Exempel 33:

Ja, jag skulle nog kunna påstå att privatlivet påverkas negativt i någon mån om man jobbar som polis. Det finns förstås stora individuella skillnader på vad poliser upplever som negativt. Men några saker som jag nu kommer på är ju det att omgivningen ser en som polisen och inte som personen man är. Och så kan det vara så också att människor man inte annars umgås med ringer på fritiden och ställer frågor och så. Det liksom stjälar tid kunde man säga. Och så

har ju ens omgivning alltid uppsikt över en och det känns lite som att de har ett krav på ett prickfritt beteende. Men... Jag kunde kanske sammanfatta det så att polisjobbet följer med en hela tiden i privatlivet, på gott och ont. Ibland vore det skönt att få kasta av sig polisrollen och vara en helt vanlig person med ett vanligt jobb så att säga, som inte så starkt färgar ens privatliv. (Informant 1, 2018).

5 SAMMANFATTNING AV RESULTATET

I detta kapitel redogörs det för vad som framkommit när det insamlade materialet analyserats. Med hänvisning till syftet med undersökningen så sammanfattas resultatet av undersökningen på följande sätt:

Den första undersökningsfrågan i denna undersökning löd, på vilka olika sätt kan ordningspoliser uppleva att deras yrke påverkar privatlivet? I kapitel 2 så presenteras olika faktorer som enligt lagstiftning och undersökningar i teorin kan påverka polisens privatliv. I kapitel 4 där intervjumaterialet analyserats och tolkats, framkom det att polismännen som fungerat som informanter i undersökningen upplever att vissa faktorer som även tagits upp i teorikapitlet stämmer in på deras privatliv. Svaret på den första undersökningsfrågan kunde vara följande:

Alla polismän som fungerat som informanter upplever att människor i samhället ser dem mera som polis än som en enskild person, det vill säga man ses mera utifrån rollen man har som polis än som den person man är. Som polis så kan det vara utmanande att koppla bort arbetet på fritiden. Det framkommer i undersökningen att man som polis möjligen är mera uppmärksam om vad som händer runt omkring i samhället än vad andra är. Som polis så kanske man ingriper tidigare i en farsituation eller vid en pågående brottslig handling.

När man arbetar som ordningspolis så arbetar man i skift. Informanterna i undersökningen upplever att detta är något som också drabbar deras familjer, och att man många gånger blir tvungen att avstå från fester och högtider på grund av att man måste arbeta. Det framkom även att en av informanternas familj blivit utsatt för mobbning på grund av att hen är polis. De två andra informanterna berättar att deras familjer inte blivit utsatta men att det nog alltid finns en oro och medvetenhet om att sådant kan ske. I figur 4 nedan sammanfattas de faktorer som informanterna upplever att har påverkat deras privatliv.

Figur 4. Faktorer som informanterna upplever att har påverkat deras privatliv.

Den andra forskningsfrågan i undersökningen lyder: kan polisyrket påverka privatlivet på ett negativt sätt? Vid analysen av intervjumaterialet så framkommer det att informanterna upplever att flera av de faktorer som de anser att påverkar deras privatliv upplevs som negativa. På frågan om informanterna upplever att polisyrket påverkar privatlivet på ett negativt sätt så framkommer det att det kanske inte är själva arbetet eller det man utsätts för i arbetet utan främst allt runt omkring som kan påverka privatlivet på ett negativt sätt. Bland annat informant 3 lyfter fram skiftesarbetet. Hen påstår att detta styr privatlivet helt och hållet, och att familjen i första hand påverkas på grund av att man kanske blir tvungen att arbeta under fester och högtider. I exempel 32 tar informant 2 upp polisrollen och att hen är polis 24 timmar i dygnet. Informanten tycker att det är jobbigt att man enbart ses som polis och att många vill diskutera polisarbetet när man träffas på fester. Detta tar också informant 1 upp i exempel 33. Hen upplever att polisrollen följer med en också på fritiden och att det ibland skulle vara skönt att kunna kasta av sig den rollen och ha ett vanligt arbete som inte så starkt färgar privatlivet.

6 SAMMANFATTNING OCH DISKUSSION

Syftet med denna fenomenografiska undersökning har varit att ta reda på ifall polisyrket kan påverka privatlivet på ett negativt sätt och i så fall på vilka olika sätt. Det teoretiska materialet som fungerat som grund till undersökningen har främst baserat sig på lagstiftning. Violanti bok *Dying for the job* (2014) har varit en central källa genom hela undersökningen. Övrig polispsykologisk litteratur som till exempel boken *Polispsykologi* (Christianson et al, 2004) och *Police suicide: Tactics for prevention* (Hackett, Del & Violanti, 2003) har också fungerat som viktiga källor.

I undersökningen har tre polismän fungerat som informanter. En kvalitativ undersökningsmetod har använts i form av personliga intervjuer med informanterna. Undersökningen har baserat sig på informanternas egna uppfattningar om fenomenet, vilket också är fenomenografins huvudsakliga fokus (Patel & Davidson, 2011, s.32–33.) Jag har inte tagit ställning till huruvida deras upplevelser och uppfattningar är korrekta eller inte. Det bör även tas i beaktande att undersökningens frågor var vinklade på ett sådant sätt att resultatet av denna undersökning inte påstår att fenomenet är på ett visst sätt utan att det *kan* vara på detta sätt när man arbetar som polis. Det vill säga att andra ordningspoliser runt om i Finland kan uppleva fenomenet på ett annat sätt. Alla individer i samhället har olika uppfattningar om saker och ting beroende på bakgrund, boningsort, arbetsuppgifter och så vidare.

I undersökningen har jag fått svar på mina undersökningsfrågor, vilket betyder att syftet uppfyllts. Huvudpunkterna från resultatet av undersökningen är att polismän som arbetar inom övervakning och alarmverksamheten kan uppleva att man tappar lite av sin identitet, och att man ur samhällets synvinkel ganska ofta endast ses utifrån sitt yrke. En annan huvudpunkt som kommer fram av i undersökningens resultat är att skiftesarbetet upplevs styra hela ens privatliv.

Under undersökningens gång så har det funnits tillfällen där jag upplevt att det varit utmanande att hitta teorimaterial till undersökningen, men också detta har löst sig. Man kan dock fundera om det finns tillräckligt med forskning kring ämnet. Det som jag upplever att underlättade arbetet med undersökningen var informanternas villighet och intresse att medverka i undersökningen. Informanternas svar på frågan om de ville ställa upp på en intervju var positiva och de ville påpeka att ämnet verkade intressant. Under intervjuerna som jag utfört har det varit intressant att ta del av erfarna polismäns upplevelser kring deras yrkesval, och

att ta del av hur de upplever att yrkesvalet påverkat deras privatliv. Under undersökningens gång har jag också funderat på hur man kunde undersöka vidare om detta ämne. Det skulle vara intressant att ta del av en undersökning i vilken man undersökt skillnader mellan poliser som arbetar i större städer och på landsbygden. En annan sak som också skulle kunna undersökas är om det finns någon skillnad på hur yrket påverkar privatlivet ifall man är kvinna eller man, mamma eller pappa, som arbetar som polis. Möjligheterna kring vidare forskning kring detta ämne är oändliga.

Jag tycker att ämnet har varit intressant att undersöka, och det har också gett mig många tankar som jag kan ta med mig in i arbetslivet inom den finska polisorganisationen.

REFERENSER

- Ellonen, E. Nurmi, L. Raivola, P. Väliälö, T. & Väliälö, U. 1998: *Polisarbetets psykologi, för utbildning och fältarbete*. Poliisiammattikorkeakoulun oppikirjat.
- Elofson, L & Karlsson J. 2015: *Man är mer tacksam över det man har, med tanke på det man ser: En socialpsykologisk studie om ordningspolisers arbetsrelaterade upplevelser och emotioner, samt deras inverkan på privat-, och familjeliv*. Kandidatuppsats, Sociologiska institutionen, Socialpsykologi, Uppsala universitet, Sverige.
- Finlex. *Lag om privata säkerhetstjänster*. Finlex (1085/2015). Hämtad 20.9.2018 från: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20151085?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=lag%20om%20privata%20s%C3%A4kerhetstj%C3%A4nster#L2P13>
- Finlex. *Polislag*. Finlex (872/2011). Hämtad 11.6.2018 från: <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2011/20110872?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=polislag>
- Finlex. *Polisförvaltningslag*, Finlex (110/1992). Hämtad 11.6.2018 från: <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1992/19920110?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=polisf%C3%B6rvaltning%2A#P14>
- Finlex, *Statstjänstemannalag*, Finlex (750/1994). Hämtad 25.6.2018 från: <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1994/19940750?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=statstj%C3%A4nst%2A#a4.5.2018-298>
- Finlex. *Statsrådets förordning om polisen*, Finlex (1080/2013). Hämtad 12.6.2018 från: <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2013/20131080?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=polisf%C3%B6rordningen>
- Forsblom, R. 2015: *Meningsskapande av strategisk förändring ur ett strategy as practice-perspektiv*. Pro-gradu, Institutionen för företagsledning och organisation, Svenska handelshögskolan.
- Hackett, Dell P. & Violanti, John M. 2003: *Police suicide: Tactics for prevention*. Department of criminal justice. Rochester Institute of Technology. Rochester, New York, USA.
- Helminen, K. Kuusimäki, M. & Salminen, M. 2000: *Polisrätt*. Juristförbundets Förlag.

Knutsson, M. 2004: *Måste en polis vara en oklanderlig person: Gränsen mellan yrke och privatliv*. Christianson, S-Å & Granhag P-A. (Red.), *Polispsykologi*, (s. 51–53). Stockholm: Bokförlaget Natur och Kultur.

Krokmark, T. 2007: *Fenomenografisk didaktik, en didaktisk möjlighet*. Didaktisk tidskrift. Jönköping: Högskolan för lärande och kommunikation.

Kvale, S & Brinkman, S. 2017: *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 3:5 uppl. Studentlitteratur: Lund.

Lantz, A. 1993: *Intervjumethodik*. Studentlitteratur: Lund.

Larsson, P. Granér, R. & Gundhus, H. 2014: *Polisvetenskap. En introduktion*. Studentlitteratur: Lund.

Launonen, M. 2017: *Poliisimiehen vapaa-aikaan ulottuva hyvän käyttämisen velvollisuus*⁵. Progradu- tutkielma, Oikeustieteiden laitos, Itä-Suomen yliopisto, Joensuu.

Patel, R. & Davidson, B. 2011: *Forskningsmethodikens grunder. Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. 4:7 uppl. Studentlitteratur: Lund.

Pettersson, 2018. Hämtad 20.8.2018 från: <http://www.karlhenrikpettersson.se/ett-samhalle-vad-ar-det/>

Polisen, 2018. Hämtad 17.7.2018 från: www.poliisi.fi/pohjanmaa

Redfox webordbok, 2018. Hämtad från: <https://redfoxsanakirja-fi.polarlamk.idm.oclc.org/sanakirja/-/s/swe/swe/negativ>

Skoglund, C. 2012: *Hermeneutik i praktiken. En kortfattad sammanfattning av hur en hermeneutisk forskningsprocess kan gå till*. Hämtad 13.6.2018 från: http://www.c-skoglund.se/Cris-ter_Skoglund/Egna_Texter/Poster/2012/11/21_Hermeneutik_i_praktiken_files/Hermeneutik%20i%20praktiken.pdf

Sund, E. 2017: *Finns det någon korrelation mellan polisyrket och självmord? – En innehållsba-serad analys av polisyrket och självmord från polisens informationsregister*. Lärdomsprov, Polisyrkeshögskolan. Tammerfors.

⁵ Det goda beteende som en polisman förpliktas att följa på sin fritid (min översättning).

Violanti, J-M. 2014: *Dying for the job. Police work exposure and health*. The state university of Buffalo, New York, USA.

Österbottens polisinrättning, 2016: *Perehdytysopas*⁶

⁶ Orienterings, -/introduktionsguide (Min översättning).

